

Чоповська Л.В.

Національний технічний університет України «КПІ ім. І.Сікорського»

Особистісно-орієнтований підхід до навчання іноземної мови для студентів технічних спеціальностей

Однією із головних характеристик сучасної освітньої системи є її активне реформування та створення нових методик та підходів у викладанні тих чи інших дисциплін. Методика викладання іноземної мови в цьому аспекті є однією з найбільш інноваційних, оскільки застарілі методи показали себе неефективними. В той же час, в сучасному суспільстві знання іноземної мови набуває все більшої значущості, стає ознакою освіченої людини і обов'язковим компонентом підготовки висококваліфікованих кадрів. Реформування системи викладання іноземної мови студентам технічних спеціальностей є чи не найактуальнішим, оскільки таким студентам важко дається вивчення мов через традиційні підходи і, відповідно, серед таких студентів часто надзвичайно низький рівень мотивації до засвоєння мов.

Відсутність мотивації до вивчення іноземної мови серед студентів немовних спеціальностей пояснюється кількома причинами: різний рівень попередньої підготовки серед студентів однієї групи, в деяких студентів він надзвичайно низький, що не відповідає вимогам навчальної програми, і вони просто не можуть наздогнати матеріал; відсутність чіткої зацікавленості і розуміння для чого їм вивчати предмет і де його можна застосувати в подальшому житті та професійній діяльності. Один із найефективніших методів роботи із немотивованими студентами технічних спеціальностей – особистісно-орієнтований підхід до викладання іноземної мови. Такий підхід частково вирішує проблему різного рівня володіння мовою, а також сприяє зростанню мотивації серед студентів, роблячи навчальний процес більш доступним та залучаючи ігри та інші види діяльності, які подобаються студентам і допомагають їм отримувати інформацію більш звичним і зручним для них шляхом.

Як відомо, інтегральною метою навчання іноземних мов є набуття учнями комунікативної компетенції, під якою ми розуміємо здатність і готовність здійснювати іншомовне міжособистісне і міжкультурне спілкування з носіями мови. Особистісно-орієнтований підхід приділяє особливу увагу соціокультурній складовій іншомовної комунікативної компетенції. Він має на меті розвивати індивідуальні пізнавальні здібності кожного студента, допомогти їм пізнати себе, самовизначитись та самореалізуватись, сформувати навички необхідні для побудови свого майбутнього. Серед базових принципів орієнтованого підходу навчання у вищій школі можна виділити пріоритет індивідуальності студента, співвіднесення освітніх технологій на всіх рівнях освіти із закономірностями професійного становлення особистості, визначення змісту освіти рівнем розвитку сучасних соціальних інформаційних, виробничих технологій і майбутньої професійної діяльності, випереджувальний характер освіти, що забезпечує формування професійної компетентності майбутнього фахівця, визначення дієвості освітнього закладу організацією навчального середовища, врахування індивідуального досвіду студента, його потреби в самореалізації, самовизначенні, саморозвитку.

Індивідуальний підхід у вивченні іноземної мови дає можливість враховувати рівень володіння мовою кожного окремого студента, ступінь вмотивованості до поглиблення знань, індивідуальні потреби в додаткових знаннях, якими той чи інший студент хоче оволодіти під час консультацій та самостійної роботи, а також можливість урізноманітнювати процес навчання різними формами подачі матеріалу відповідно до потреб та зацікавлень студентів.

До найпоширеніших засобів забезпечення особистісного підходу відносять (за В. Серіковим) світоглядні парадокси, проблемні ситуації, показ, критерій, що приводять до створення наднових теорій; фундаментальні експерименти та їх обговорення; авторські пізнавальні завдання, вправи, дидактичні ігри; засоби автоматизованого контролю; парадоксальні дослідження, висунення гіпотез; рефлексію логіки викладу; спостереження та експерименти; ефективні

технології навчання; різноманітність форм самостійної роботи тощо. У реалізації цього підходу відводиться особлива роль педагогічному спілкуванню суб'єктів навчального процесу у вищій школі (викладачів та студентів). За допомогою такого спілкування створюються умови для розвитку навчально-професійної мотивації, навчання набуває характеру співпраці, забезпечується досягнення мети та завдань навчання, мотивується та заохочується розвиток загального рівня освіченості студентів та підвищення професійно-педагогічного потенціалу викладачів.

Таким чином, особистісно-орієнтований підхід у навчанні іноземної мови на немовних факультетах створює можливість урізноманітнення всього освітнього процесу, підсилення інтересу до вивчення іноземної мови із застосуванням ігрових елементів, посилення патріотичного виховання молоді та зацікавленості культурними традиціями інших країн світу. В особистісно-орієнтованій освіті центральним елементом стає подія в житті особистості, що формує цілісний життєвий досвід, частиною якого є знання. Цей досвід формується особистісними діями суб'єкта навчання, до яких можна віднести досягнення бажаних результатів, вибір ступеня складності завдання, оцінювання досягнутих результатів у навчанні, самостійне прийняття рішень, моделювання свого життєвого шляху, виявлення особистісних проблем, самовизначення щодо життєвих цінностей. Результатом інтеграції такого підходу може стати значне зростання мотивації до вивчення іноземної мови, зростання рівня загальної освіченості студентів, а також зростання рівня їх самосвідомості.

Література:

1. Лабенко О. Проблема особистісно орієнтованого підходу у навчанні англійської мови на немовних факультетах // О. Лабенко. – Наукові записки. Серія: філологічні науки. – Випуск 104 (2) – С.392-397.
2. Машкіна Л.А. Теоретичні засади особистісно орієнтованого навчання у вищій школі // Л.А. Машкіна. – Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. – Вип. 28 (81). – 2013. – С.535-540.